

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

Odluka
o podizanju Spomen-obilježja civilnim žrtvama zločina opsade Sarajeva 1992-1996
(Prijedlog)

Predlagač: Gradonačelnica

Obrađivač: Gradska služba za urbano planiranje,
investicije, stambene i komunalne poslove

Sarajevo, oktobar 2024. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
Tel.: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Na osnovu člana 31. stav (1) tačka b) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 7/23) i člana 20. Odluke o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 49/19, 28/20 – Ispravka), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na __. sjednici održanoj dana __. __. 2024. godine, donijelo je:

(Prijedlog)

**Odluku
o podizanju Spomen-obilježja civilnim žrtvama zločina opsade Sarajeva 1992-1996**

**Član 1.
(Predmet)**

Podiže se Spomen-obilježje civilnim žrtvama zločina opsade Sarajeva 1992-1996 (u daljnjem tekstu: Spomen-obilježje), kao Spomen-obilježje od značaja za Grad Sarajevo.

**Član 2.
(Lokacija i idejno rješenje)**

Spomen-obilježje se podiže na zemljištu označenom kao dio k.č. 801/3, k.o. Sarajevo VII, općina Centar Sarajevo, a prema idejnom rješenju koji je sastavni dio ove odluke.

**Član 3.
(Obaveze)**

Grad Sarajevo će preduzeti sve aktivnosti na podizanju Spomen-obilježja i budućeg održavanja.

**Član 4.
(Finasiranje)**

Finasiranje izgradnje i održavanja Spomen-obilježja snosi Grad Sarajevo.

**Član 5.
(Stupanje na snagu)**

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

**Broj:
Sarajevo, __. __. 2024. godine**

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u odredbama člana 31. stav (1) tačka b) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 7/23) kojim je propisano da Gradsko vijeće donosi odluke, druge propise i opće akte i daje njihovo tumačenje.

Pravni osnov sadržan je i u članu 20. Odluke o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 49/19, 28/20 – Ispravka) kojim je propisano da Odluku o podizanju spomenika od značaja za Grad Sarajevo donosi Gradsko vijeće Grada Sarajeva.

RAZLOZI DONOŠENJA

Spomeni-obilježje civilnim žrtvama zločina opsade Sarajeva 1992-1996 je inicijativa Unije civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo koje je krovno udruženje civilnih žrtava rata, a koje u svom članstvu ima 3925 registriranih članova, odnosno 2094 aktivnih članova. Također je važno istaći da je Unija pravni sljednik Saveza civilnih žrtava rata grada Sarajeva koji egzistira od 1974. godine.

Opsada grada Sarajeva bila je najduža u modernoj historiji, a trajala je 1479 dana, ranjeno je preko 50.000 naših sugrađana, 11.541 stanovnik grada Sarajeva je ubijen, od toga je 1601 dijete, a dnevno je grad razaralo 329 granata. Zločin počinjen prema gradu Sarajevu i njegovim stanovnicima je bez presedana u historiji i toliko je velik da je svaki pokušaj njegovog negiranja i minimiziranja sramotan.

Kolateralna šteta agresije su civilne žrtve rata, osobe sa invaliditetom i porodice ubijenih civila koji su ni krivi ni dužni stradali u agresiji na nezavisnu državu Bosnu i Hercegovinu izgubivši živote, dijelove tijela ili svoje najmilije.

Nakon 25 godina civilne žrtve rata grada – Kantona Sarajevo nisu dobile moralnu satisfakciju (nije izgrađeno jedinstveno spomen-obilježje) i iz tog razloga gradonačelnica nastavlja aktivnosti na podizanju ovog spomen-obilježja.

Izgradnja spomenika treba da bude simbol sjećanja na sve ubijene i ranjene civile grada – Kantona Sarajevo u periodu agresije i opsade 92.-96.

Javnim konkursom je izabrano najbolje idejno rješenje za Spomen-obilježja (arhitektonsko-urbanističko-pejsažno rješenje).

Idejno rješenje u ambijentalnom, prostornom i vizualnom smislu očituje trajnu uspomenu na tragediju i patnju civilnog stanovništva tokom opsade Sarajeva, te objedinjuje simbole sjećanja, mira, jedinstva, otpora i opstanka.

Planirana namjena ovog prostora je javnog karaktera, sa otvorenim i dostupnim površinama koje uključuju adekvatno pozicionirane pješačke prodore. Prostor će biti prilagođen osobama sa invaliditetom i umanjnim tjelesnim sposobnostima.

Poštuje se kontekst lokacije, značaj i reprezentativnost objekata u neposrednom okruženju, te činjenicu da je ovo veoma vrijedan gradski prostor. Vodilo se računa o pozicioniranju spomen-obilježja u odnosu na teren, linije komunikacije i uglove sagledavanja.

U cilju aktivnog korištenja i akcentiranja prostora, predmetni obuhvat je planiran adekvatno osvijetliti. Također, planirani su ekološki i ekonomski prihvatljivi materijali.

Arhitektonsko rješenje je originalno, estetski primjereno temi spomenika, ekonomično u izvođenju i održavanju, te se u cijelosti izvodi na samom lokalitetu.

Planirano je da se na spomeniku nalazi prigodan tekst opisa spomenika.

Izgradnja spomen-obilježja treba da bude simbol sjećanja na sve ubijene i ranjene civile grada i Kantona Sarajevo u periodu agresije i opsade 1992-1996.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove odluke potrebno je planirati sredstva u Budžetu Grada Sarajeva za DOB 2025.-2027. godinu.

**IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NA NACRT ODLUKE O PODIZANJU SPOMEN-OBILJEŽJA CIVILNIM
ŽRTVAMA RATA GRADA KANTONA SARAJEVO '92-'95. GODINE**

U skladu sa Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva, broj: 01-GV-02-983/24 od 23.07.2024. godine, provedena je javna rasprava o Nacrtu Odluke o podizanju Spomen-obilježja civilnim žrtvama rata grada Kantona Sarajevo '92-'95. godine.

Pozivi za učešće u javnoj raspravi su, u skladu sa navedenim Zaključkom, upućeni sljedećim subjektima:

- Općini Centar Sarajevo
- Klubovima vijećnika u Gradskom vijeću Grada Sarajeva
- linkom na web stranici Grada Sarajeva svim zainteresovanim
- Primjedbe, prijedlozi i sugestije iznesene na sjednici Gradskog vijeća kao i zaključci Komisije za spomenike smatraju se prilogom javne rasprave

Javna rasprava je trajala 10 dana, odnosno do 09.09.2024. godine.

U javnoj raspravi učešće su uzeli sljedeći subjekti:

1. Udruženje – Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo

1. Prijedlog – Udruženje – Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo

Dopisom, broj 09-04-6485/24, Udruženje – Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo dala je sljedeće prijedloge:

1. **Naziv spomenika:** „CIVILNE ŽRTVE ZLOČINA OPSADE SARAJEVA 1992-1996“

Tekst: „Tokom opsade Sarajeva od 1992. do 1996. godine ubijen je najmanje 11 541 građanin, od čega više od 5564 civila. Grad su 1425 dana pod opsadom držale vojne i policijske snage Savezne Republike Jugoslavije (Srbija i Crna Gora) i samoproglašene Republike srpske.

Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo s velikim pijetetom pripremila je popis imena civilnih žrtava rata, s ciljem njihove memorijalizacije.“

Poslije imena ubijenih ide „Grad Sarajevo“ i QR-CODE čiji sadržaj će napisati Unija sa relevantnim podacima iz Haških presuda, a usluge interneta bi trebao obezbjediti Grad Sarajevo.

STAV PREDLAGAČA

Cijeneci izneseno, Grad Sarajevo uvažava prijedlog naziva i teksta na spomeniku te će se navedeni materijal uvrstiti u konačan prijedlog Odluke.

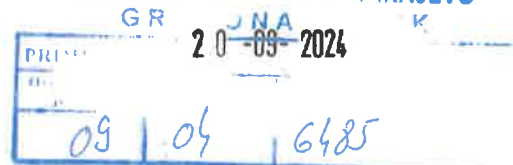
Također, mijenja se naziv odluke, tako da glasi: Odluka o podizanju Spomen-obilježja civilnim žrtvama zločina opsade Sarajeva 1992-1996.

UDRUŽENJE - UNIJA CIVILNIH ŽRTAVA RATA KANTONA SARAJEVO

B r o j : 228-09/2024
19.09.2024.god.
S a r a j e v o, _____

GRAD SARAJEVO
N/r gradonačelnice Benjamine Karić
Za gosp. Tarika Zečića
Bosna i Hercegovina-Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO

Poštovani,

U skladu sa potpisanim Sporazumom i dogovorom dostavljamo Vam konačan, lektorisan prijedlog Unije civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo o nazivu spomenika i tekstu koji bi trebao da bude na spomeniku.

NAZIV SPOMENIKA:

**CIVILNE ŽRTVE ZLOČINA OPSADE SARAJEVA
1992-1996**

TEKST:

Tokom opsade Sarajeva od 1992. do 1996. godine ubijen je najmanje 11 541 građanin, od čega više od 5564 civila. Grad su 1425 dana pod opsadom držale vojne i policijske snage Savezne Republike Jugoslavije (Srbija i Crna Gora) i samoproglashene Republike srpske.

Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo s velikim pijetetom pripremala je popis imena civilnih žrtava rata, s ciljem njihove memoralizacije.

Poslije imena ubijenih ide Grad Sarajevo i QR-CODE čiji sadržaj će napisati Unija sa relevantnim podacima iz Haških presuda, a usluge interneta bi trebao obezbijediti Grad Sarajevo.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK UNIJE

Karović Senida
Karović Senida

GENERALNI SEKRETAR UNIJE

Teskeredžić Muzafer dipl.ecc.
Teskeredžić Muzafer dipl.ecc.

UNICREDIT BANK: 3389002206374038
e-mail: unijaczrsa@hotmail.com
Tel. +387 33 652 558; Tel.Fax: +387 33 651 515
Mobitel: 061/191-507
71000 Sarajevo, Marka Marulića br. 13

UNIVERZITET U SARAJEVU
Institut za istraživanje zločina protiv
čovječnosti i međunarodnog prava
SARAJEVO

UNIVERSITY OF SARAJEVO
Institute for the Research of Crimes
Against Humanity and International Law
SARAJEVO

Broj: 427 II-24

Sarajevo, 20. 9. 2024. godine

Prijedlog za tekst na spomen-obilježje

dosna i Hercegovina-Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo

PR. 20-09-2024
09 | 04 | 6484

CIVILNE ŽRTVE ZLOČINA U SARAJEVU POD OPSADOM 1992 – 1996.

Tokom opsade Sarajeva od 1992. do 1996. godine ubijen je najmanje 11 541 građanin, od čega više od 5564 civila. Grad su 1425 dana pod opsadom držale vojne i policijske snage Savezne Republike Jugoslavije (Srbija i Crna Gora) i samoproglašene Republike srpske.

Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo s velikim pijetetom pripremala je popis imena civilnih žrtava rata, s ciljem njihove memorijalizacije.

Predloženi tekst Unije civilnih žrtava rata koji će se ispisati na spomen-obilježju u skladu je s metodologijom i rezultatima naučnih istraživanja Univerziteta u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Prof. dr. Rasim Muratović, naučni savjetnik

